



Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi için Teknik Destek Projesi

EuropeAid/140562/IH/SER/TR

•DE'yi ilerletmek için AB politikaları ve önlemleri: Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Yeni Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

Federico Porra- Avrupa Komisyonu Çevre Genel Müdürlüğü

Faaliyet 1.2.1. Döngüsel Ekonomi Eđitimi
11 Mayıs 2022- Antalya, Türkiye





Eylem ihtiyacı



- 1970'den 2017'ye, yıllık küresel malzeme çıkarma **üç katına** çıktı ve büyümeye devam ediyor

Source: The International Resource Panel, [Global Resources Outlook](#), 2019



- Biyoçeşitlilik kaybının ve su stresinin **%90'ından fazlası** kaynak çıkarma ve işlemeden kaynaklanmaktadır

Source: The International Resource Panel, [Global Resources Outlook](#), 2019



- 2050 yılına kadar yıllık atık üretimi **%70** artacak

Source: [World Bank](#)
What a waste 2.0, 2018



- AB endüstrisi tarafından kullanılan malzemelerin sadece **%12'si** geri dönüşümden geliyor

Source: [Eurostat](#),
2016 figures



- Toplam sera gazı emisyonlarının yaklaşık **%50'si** kaynak çıkarma ve işlemeden kaynaklanmaktadır.

Source: The International Resource Panel, [Global Resources Outlook](#), 2019



Sadece bir Dünya var, ancak 2050'de dünya sanki üç gezegen varmış gibi tüketiyor olacak.

Nereden Geliyoruz:

1. Döngüsel Ekonomi Eylem Planı kapsamındaki Atık Çerçeve Direktifi



Yeni kurallar AB'yi geri dönüşümde dünya lideri yapacak

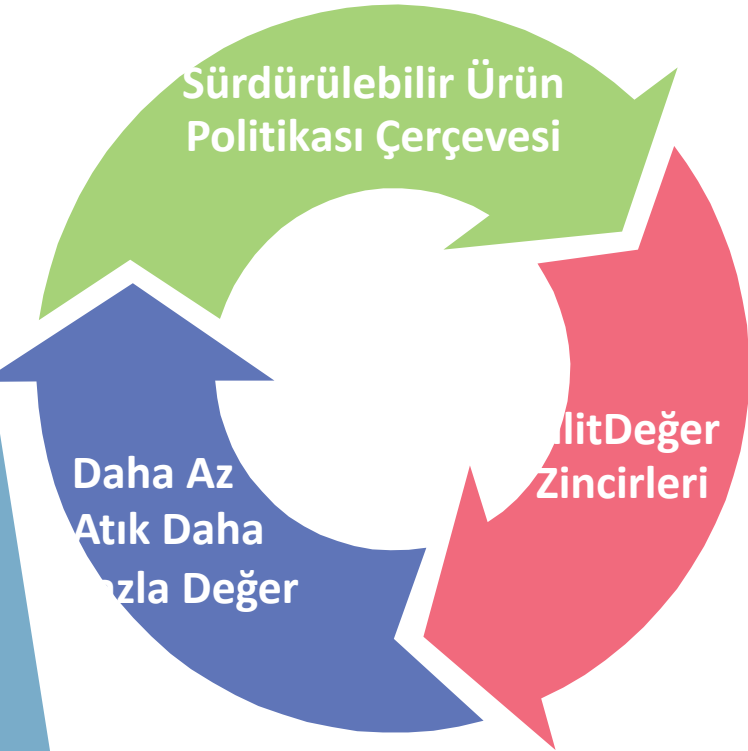
- 2030 yılına kadar, her bir AB ülkesindeki tüm ambalaj atıklarının en az %70'i geri dönüştürülmelidir.
- 2035 yılına kadar, tüm AB ülkeleri belediye atıklarının en az %65'ini geri dönüştürmeli ve %10'dan azını düzenli depolamalıdır.

Belirli ambalaj malzemeleri için de geri dönüşüm hedefleri vardır:

- Kağıt ve karton: % 85
- Demirli metaller: %80
- Alüminyum: %60
- Cam: %75
- Plastik: %55
- Ahşap: %30



Avrupa'nın tüketim ve üretim şeklinin değiştirilmesi



35 eylem

Sürdürülebilir ürünlerin AB'de norm haline getirlmesi
Tüketicileri ve kamu satın alımcılarının güçlendirilmesi
Sürdürülebilir üretim süreçleri

Elektronik ve BİT
Piller ve araçlar
Ambalaj
Plastikler
Tekstil
İnşaat ve binalar
Gıda, su ve besin

Atığın azaltılması
Atık ihracatının Azaltılması
Yüksek kaliteli ve güvenli ikincil hammaddeler için pazar teşviki

Döngüsel ekonominin insanlar, bölgeler ve şehirler için çalışmasını sağlamak

İklim nötrlük için bir gereklilik olarak döngüsel ekonomi

Ekonomiyi Doğru Şekillendirmek

Finansal Pazarlar

Yatırım ve Ar-Ge

Küresel Düzeyde Oyun Alanı

İzleme

Gelişmiş Bir Uygulama Aşaması

- Pillerle ilgili yeni düzenleyici çerçeve Aralık 2020'de önerilmiştir.
- Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği Küresel İttifakı Şubat 2021'de başlatılmıştır.
- Atıklardaki kalıcı organik kirleticilerin konsantrasyon limitlerine ilişkin AB kurallarını gözden geçirme önerisi Ekim 2021'de kabul edilmiştir.
- AB Atık Sevkiyat Tüzüğü'nün revizyonu için teklif Kasım 2021'de kabul edilmiştir.
- Mart 2022'de UNEA5.2'de plastik kirliliğiyle mücadele için yasal olarak bağlayıcı bir küresel anlaşma üzerinde anlaşmaya varılmıştır.
- **Kilometre Taşı: Mart 2022'de kabul edilen Döngüsel Ekonomi Paketi**
- Nisan 2022'de Revize Endüstriyel Emisyonlar Direktifi

Kabul edilen AB
DEEP Ek
önlemleri



Döngüsel Ekonomi paketi Mart 2022

Sürdürülebilir Ürünler için Ekotasarım Yönetmeliği

Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi

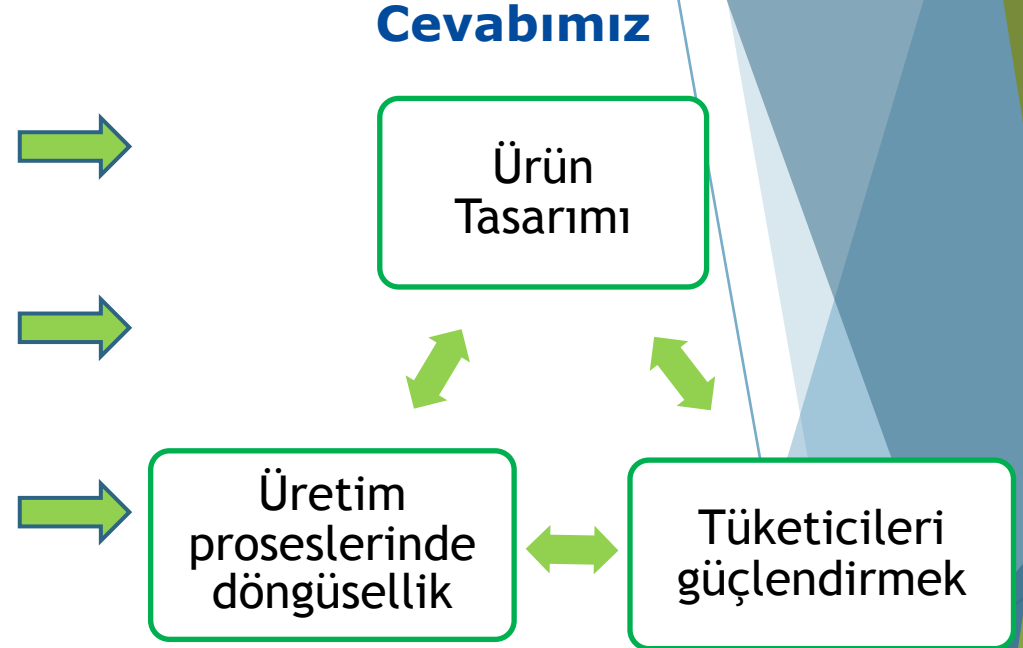
Yeşil geçiş kapsamında tüketicileri güçlendirmek için
güncellenmiş AB tüketici kuralları

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Revizyonu



Sürdürülebilir Ürün Politikası Çerçevesine Doğru

- Birçok ürün çok çabuk bozulur, kolayca yeniden kullanılamaz, onarılamaz veya geri dönüştürülemez ve çoğu yalnızca tek kullanımlıktır.
- Tüketiciler ürünleri tamir etmezler, çok fazla etiketle karşılaşır ve bazı yeşil iddialar yanıltıcıdır.
- Avrupa'daki üretim prosesleri kaynak açısından verimli değildir ve havamızı, suyumuzu ve toprağımızı kirletebilir



AB pazarına sunulan tüm ürünleri ele alan, daha sürdürülebilir tüketim kalıplarını destekleyen ve atıkları azaltan yeni bir kapsayıcı çerçeve. Örneğin, daha iyi tasarımın teşvik edilmesi

En az sürdürülebilir ürünleri kesin

Daha yüksek sürdürülebilirlik ürünleri seçimini teşvik edin

Yeni, daha sürdürülebilir ürünlerin geliştirilmesini teşvik edin



Pazardaki ürünler

Enerji Etiketi

Pazar dönüşümü:
Zorunlu etiketleme

GPP

Eko tasarım

Eko-etiket

Zorunlu minimum gereksinimler

Yeniliği destekleyin:
gönüllü girişimler

Ürünün sürdürülebilirliği

Düşük

Yüksek

Sürdürülebilir ürünleri AB'de norm haline getirmek



- Yeni **Sürdürülebilir Ürünler için Eko-tasarım Tüzüğü (ESPR)** teklifi → enerjiyle ilgili ürünlerin ötesinde eko tasarım gerekliliklerini belirlemek için geniş bir çerçeve oluşturmak



- Enerjiyle ilgili yeni ürünleri kapsayacak ve halihazırda düzenlenmiş olan ürünlere yönelik hedefi güncellemek ve artırmak için **2022-2024 Eko-Tasarım ve Enerji Etiketleme Çalışma Planı** → ESPR çerçevesine sorunsuz bir geçiş sağlamak

Ürünlerin çevresel etkilerinin

%80'e kadarı



tasarım aşamasında belirlenir.

« **Sürdürülebilir ürünler istisna değil norm olmalıdır** »

Ekotasarım çerçevesi üzerine inşa etmek

Ekotasarım Direktifi yaklaşımının temel özellikleri korunur:

- ✓ **Çerçeve mevzuat:** Yeni Sürdürülebilir Ürünler için Ekotasarım Tüzüğü
- ✓ Öncelikleri belirleyen düzenli olarak güncellenen **çok yıllık çalışma planları**
- ✓ Özel etki değerlendirmesine dayalı **ürüne özel önlemler**



Yeni özellikler

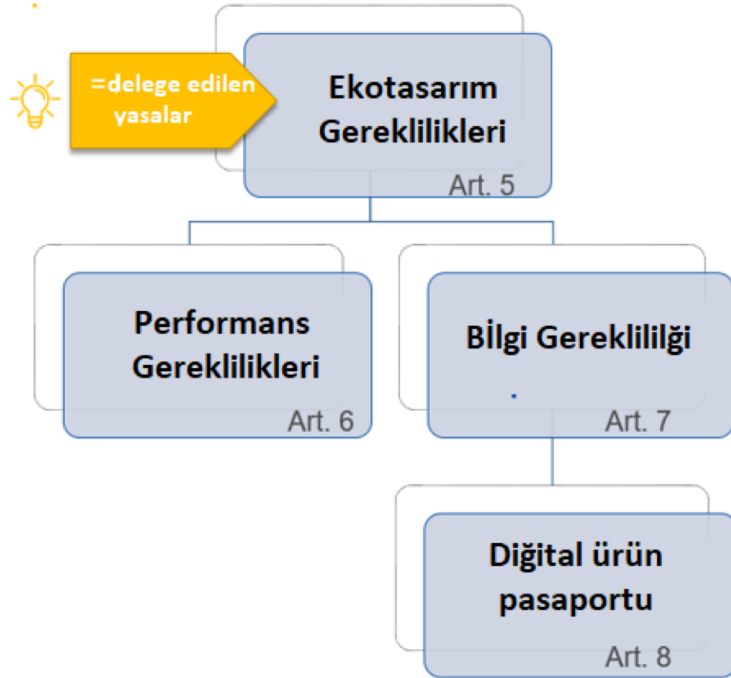
- ✓ enerji ile ilgili ürünlerin ötesinde kapsam genişletme
- ✓ yeni gereklilikler + mevcut gerekliliklerin açıklığa kavuşturulması
- ✓ yapısal olarak 'yatay' eko tasarım gerekliliklerine izin vermesi
- ✓ ürün bilgilerine daha fazla odaklanma (ör. Dijital Ürün Pasaportu; etiketler)
- ✓ en iyi performans gösteren ürünleri teşvik etmek
- ✓ geliştirilmiş piyasa gözetimi

ESPR, kamu harcamalarının ağırlığını kaldırmayı hedefliyor



Yeşil kamu satın alımları için zorunlu gereksinimlerin belirlenmesi. Sözleşme makamlarının, belirli ürün gruplarını satın almak için yeşil tedarik kriterlerini kullanmaları gerekecektir.

Temel Ekotasarım ürün özellikleri



- dayanıklılık, güvenilirlik; tekrar kullanılabilirlik;
- yükseltilebilirlik;
- tamir edilebilirlik; bakım ve yenileme imkanı;
- endişe verici maddelerin varlığı;
- enerji kullanımı veya enerji verimliliği;
- kaynak kullanımı veya kaynak verimliliği;
- geri dönüştürülmüş içerik;
- yeniden üretim ve geri dönüşüm imkanı;
- malzemelerin geri kazanılması olasılığı;
- karbon ve çevresel ayak izi dahil olmak üzere çevresel etkiler;
- beklenen atık madde oluşumu.

ESPR'nin faydaları

Çevre için:



- ✓ Kapsam, AB'deki toplam ürünle ilgili sera gazı ve partikül madde emisyonunun yaklaşık %65'inden ve kaynak tükenmesinin %70'inden şu anda sorumlu olan ürünler üzerinde harekete geçme imkanı verir.

Tüketiciler için:



- ✓ Daha iyi ürün performansı ve daha uzun işlevsellik
- ✓ Geliştirilmiş ürün bilgileri sayesinde daha bilinçli seçenekler
- ✓ Sürekli enerji tasarrufu

Tedarik zinciri aktörleri için :



- ✓ Azaltılmış malzeme maliyetleri
- ✓ Artan rekabet gücü (uyumlaştırılmış kurallarla ilişkili azaltılmış uyum maliyetleri dahil)
- ✓ Tedarik zinciri genelinde artan şeffaflık

AB ekonomisi için:



- ✓ Artan dögüsel malzeme kullanımı
 - ✓ Azaltılmış hammadde bağımlılıkları
- = Artan dayanıklılık

Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil için AB Stratejisi - Eylem ihtiyacı



Avrupa tekstil tüketimi, gıda, barınma ve hareketlilikten sonra çevre ve iklim değişikliği üzerinde dördüncü en yüksek etkiye sahiptir.



Giysi üretmek için kullanılan malzemenin %1'i yeni giysilere dönüştürülür (küresel olarak)



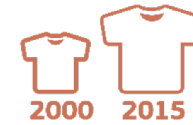
Her yıl yaklaşık 5,8 milyon ton tekstil atılıyor, bu da kişi başına 11,3 kg'a eşdeğer demektir. (AB)



Neredeyse 9/10 Avrupalı (%88) giysilerin daha uzun ömürlü olması gerektiğini düşünüyor

Fırsatlar:

- AB tekstil ekosisteminin dayanıklılığının artırılması
- Çekiciliğinin, yaratıcılığının ve yenilikçi potansiyelinin artırılması
- Sürdürülebilir tekstiller için yeni pazarlara girilmesi
- İkinci el satmak gibi yeniden kullanım için toplanan her 1.000 ton tekstil için ortalama 20 ila 35 iş yaratılması



Tekstil üretimi 2000 ile 2015 yılları arasında ikiye katlanmıştır (küresel olarak)

Kilit eylemler

1. **Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım Yönetmeliği** kapsamında tekstiller için yeni tasarım gereksinimleri
2. Satılmayan veya iade edilen tekstil ürünlerinin imhasının durdurulması
3. Sentetik tekstillerden **mikroplastiklerin** kasıtsız salımına yönelik eylem
4. Tekstil ve **Dijital Ürün Pasaportu** hakkında daha net bilgiler
5. **Yeşil badanayla** mücadele
6. Ücretlerin eko-modülasyonu ile tekstiller için zorunlu **Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu** önerilmesi

-> Komisyonun
İletişimi
COM(2022) 141
nihai + Ek



Kolaylaştırıcı koşullar - Küresel sürdürülebilir değer zincirleri



Stratejinin 2030 hedeflerine nasıl ulaşılabileceğine dair somut adımlar belirlemek üzere tekstil ekosistemi için **Geçiş Yolunun** başlatılması



Hızlı modanın modanın dışına itilmesi ve döngüsel iş modellerinin teşvik edilmesi



Eşit şartların oluşturulması ve iyi işleyen bir iç pazar



Araştırma, yenilik ve yatırımlar için kilit bir rol



Tekstil sektörünün yeşil ve dijital geçişleri için **becerilerin geliştirilmesi**



Küresel olarak **sürdürülebilir tekstil değer zincirlerinin** teşvik edilmesi



Tekstil atığı ihracatını durdurmayla ilgili zorlukların ele alınması

Yeşil geçiş için tüketicilerin güçlendirilmesine ilişkin Direktif Önerisi



Tüketicilerin satın alırken ürünler hakkında **yeterli bilgiye sahip olmalarını** sağlamayı amaçlar
→ Tüketiciler ürünlerini satın alırken bilinçli ve çevre dostu seçimler yapacaklardır.

Haksız Ticari Uygulamalar Direktifi ve Tüketici Hakları Direktifi'nde değişiklik yapmaktadır.

- Tüketiciler, bir ürünün ne kadar süre dayanacak şekilde tasarlandığını ve varsa nasıl onarılabileceğini **bilme hakkına** sahip olacak.
- Kurallar, güvenilirmez veya yanlış çevresel iddialara karşı tüketicinin korunmasını güçlendirecek, **'yeşil badanayı'** ve bir ürünün dayanıklılığı konusunda tüketicileri yanıltıcı uygulamaları yasaklayacaktır.

Revize Yapı Malzemeleri Tüzüğü



- Yapı ürünlerinin çevresel ve iklim performansını değerlendirmek ve iletmek için uyumlu bir çerçeve oluşturmayı amaçlar.
- **Yeni ürün gereklilikleri**, yapı ürünlerinin tasarımının ve üretiminin, bunları daha dayanıklı, onarılabilir, geri dönüştürülebilir, yeniden üretilebilir hale getirmek için en son teknolojiye dayalı olmasını sağlayacaktır.



AB'nin 2030 yılına kadar %55 iklim hedefine ulaşmak için binaların yenilenmesine yönelik yıllık 275 milyar € ek yatırım gerekiyor

2022'de beklenenler: öne çıkanlar



- Yeşil iddiaların doğrulanmasına ilişkin yasa teklifi
- AB'de ambalaj ve ambalaj atığı gereksinimlerinin gözden geçirilmesi
- Döngüsel ekonomi için izleme çerçevesinin gözden geçirilmesi
- Biyolojik bazlı, biyolojik olarak parçalanabilen ve kompostlanabilir plastiklere ilişkin yeni politika çerçevesi
- Mikroplastik kirliliğinin çevreye etkisini azaltmak için önlemler



Daha az atık, daha fazla değer

Atığın önlenmesi



- Daha karmaşık atık kolları için özel atık azaltma hedefleri
- GÜS sistemleri için gerekliliklerin uygulanmasının iyileştirilmesi
- AB atık yasalarını modernleştirmeye devam edilmesi (ambalaj, ömrünü tamamlamış araçlar, elektronik ekipmanlardaki tehlikeli maddeler; 2020'nin 4. çeyreğinde kabul edilen piller)
- Ayrı atık toplama sistemlerinin uyumlu hale getirilmesinin önerilmesi

Geri dönüştürülmüş malzemeler için oluşturulmuş pazarlarda atıkların yüksek kaliteli ve güvenli kaynaklara dönüştürülmesi

- Tasarım gereği sürdürülebilir ve güvenli kimyasalların geliştirilmesi
- Sağlığa ve çevreye zararlı tehlikeli maddelerin varlığının azaltılması
- Belirli atık kolları için AB çapında daha fazla atık sonu kriterleri geliştirme kapsamının değerlendirilmesi

Atık ihracatının ele alınması (kabul edildi) ✓



- Kaliteli ikincil malzemeler için bir ölçüt olarak "AB'de geri dönüştürülmüş" kavramının geliştirilmesi
- Malzemelerin işlenmesini artırarak atık gönderileriyle ilgili AB kurallarının iyice gözden geçirilmesi
- Çevre suçlarıyla mücadele için çok taraflı, bölgesel ve ikili tedbirlerin benimsenmesi



Kesişen eylemler

İklim nötr için ön koşul olarak dögüsel ekonomi



İklim değişikliği etkilerinin azaltımına dögüsel katkının ölçülmesi

Ulusal Enerji ve İklim Planlarının gelecekteki revizyonlarında dögüsellğin rolünün güçlendirilmesi

Karbon giderimlerinin sertifikasyonu

Doğru ekonomi



DE'nin AB Taksonomi Tüzüğüne Entegre Edilmesi

Finansal ürünler için AB Eko-etiket kriterleri

Devlet Yardımı, iş stratejileri, finansal araçlar ve raporlamada CE çözümleri

Araştırma, yenilik ve dijitalleşme



Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu/LIFE/HorizonEurope

İnsanlar, bölgeler ve şehirler için döngüsellik

Ortak gündem, kimsenin geride kalmadığı bir geçiş



Ana eylemler:

- ▶ Beceri Gündeminin Revizyonu [2020 kabul edildi]
- ▶ Beceriler için yeni bir Pakt [Ekim 2020'de başlatıldı]
- ▶ Uyum politikası fonları (bölgelerin DE stratejilerini uygulamalarına ve endüstriyel dokularını güçlendirmelerine yardımcı olmak için)
- ▶ Adil Geçiş Mekanizması
- ▶ Kentsel girişimler



AB'de döngüsel ekonomiyle bağlantılı

4 milyon iş



Küresel döngüsel ekonomiye doğru

Aşağıdakiler için küresel düzeyde öncü çabalar:



Kaynak kullanımını gezegen sınırları içinde tutulması

Küresel ekonomik büyümenin kaynak kullanımından ayrılması

AB içinde ve dışında istihdam yaratılmasının teşviki

Kalkınma ve uluslararası işbirliği programları da dahil olmak üzere ikili, bölgesel ve çok taraflı düzeyde DE'yi teşvik etmek için bir gündem

Plastiklerle ilgili küresel bir anlaşma için müzakerelerin başlatılması

UNEA 5.2, 2024 yılına kadar uluslararası bağlayıcılığı olan bir anlaşma yaparak kirlilikle mücadeleye yönelik karar Mart 2022'de kabul edildi

Küresel Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği İttifakı

UNEA 5.1 02/2021 'de başladı



Serbest ticaret anlaşmalarında DE

Sosyal yardım faaliyetleri - Döngüsel Ekonomi Görevleri

Doğal kaynak yönetimi konusunda küresel bir anlaşma için istişarelerin başlatılması+Doğal kaynak kullanımı için 'güvenli çalışma alanı'

Devam etmekte

24



['Küresel bir döngüsel ekonomiye giden yol: gidişat ve görünüm'](#)



European Commission

İlerlemenin İzlenmesi

Döngüsel ekonomiye geçişte AB düzeyinde ve ulusal düzeyde ilerlemenin ölçülmesi



Avrupa Sömestri



**Döngüsel Ekonomi için
izleme çerçevesi**



**Kaynak kullanımına
ilişkin göstergeler**

Paydař katılımı

#CEstakeholderEU

European Circular Economy Stakeholder Platform

A joint initiative by the European Commission and the European Economic and Social Committee

- **Döngüsel ekonomi kavramını sahada ilerletmek**
- **Paydař ağları arasında işbirliğini güçlendirmek**

iş ağları, sivil toplum ve yerel, bölgesel ve ulusal kamu kurumları



Kendi iyi uygulamalarınızı, bilginizi, stratejilerinizi ve gönüllü taahhütlerinizi gönderin!

websitesi: <http://circulareconomy.europa.eu/platform/>

Daha fazla bilgi için:



[Circular economy action plan \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-summaries/2020/07/1019227.pdf)



[@EU_ENV](https://twitter.com/EU_ENV)



[@EUEnvironment](https://www.facebook.com/EUEnvironment)



[EU Environment and Climate](https://www.linkedin.com/company/eu-environment-and-climate)



[ourplanet_eu](https://www.instagram.com/ourplanet_eu)



federico.porra@ec.europa.eu

Teşekkürler



© European Union 2020

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

Slide xx: [element concerned](#), source: e.g. [Fotolia.com](#); Slide xx: [element concerned](#), source: e.g. [iStock.com](#)

